

## II wojna światowa – lekcja powtórzeniowa.

### Tematy:

1. Kampania polska.
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina.
3. Wojna Niemiec z ZSRR.
4. Polityka okupacyjna Niemiec.
5. Wojna poza Europą.
6. Droga do zwycięstwa.

### 1. Kalendarium II wojny światowej – w drugim dokumencie.

### 2. Pojęcia

Pojęcie	Opis
„Fall Weis”	Plan Biały – kryptonim ataku na Polskę we wrześniu 1939 r.
Blitzkrieg	Wojna błyskawiczna – polegała na rezygnacji z ataku na całej linii frontu i przeprowadzenia zmasowanych uderzeń formacji pancernych w wybranych miejscach.
Einsatzgruppen	Specjalne Oddziały Operacyjne Policji Bezpieczeństwa, organizowane przez RSHA, które działały na zapleczu frontu. Ich zadaniem było zwalczanie „wrogich elementów”. Mordowały przedstawicieli polskiej inteligencji, działaczy politycznych, społecznych oraz duchownych, właścicieli ziemskich.
Dziwna wojna	Potoczna nazwa działań wojennych, a właściwie ich braku, po wypowiedzeniu przez Wielką Brytanię i Francję wojny Niemcom 3.09.1939 r.
Wojna zimowa	Nazwa wojny radziecko – fińskiej 30.11.1939 – 12.03.1940 r.
Państwo Vichy	Marionetkowe państwo francuskie, które powstało w lipcu 1940 r., po kapitulacji Francji. Rząd Vichy kolaborował z Niemcami.
Kolaboracja	Współpraca obywateli kraju podbitego z władzami okupacyjnymi, na szkodę własnego kraju i jego obywateli.
Fall „Gelb”	Plan żółty – kryptonim niemieckiego ataku na Belgię, Holandię i Luksemburg.
Fall „Seelöwe”	Lew morski – kryptonim ataku wojsk niemieckich na Wyspy Brytyjskie latem 1940 r.
Luftwaffe	Siły powietrzne III Rzeszy.
Wehrmacht	Siły lądowe III Rzeszy.
Kriegsmarine	Marynarka wojenna III Rzeszy.
Ustasze	Chorwaccy nacjonaści, którzy współpracowali z Niemcami na terenie Jugosławii.
Fall „Barbarossa”	Plan Barbarossa – kryptonim niemieckiego ataku na ZSRR 22.06.1941 r..
Obóz koncentracyjny	Obóz, w którym więźniów najpierw wykorzystywano do niewolniczej pracy zanim ich uśmiercono.
Obóz zagłady	Obóz w którym więźniowie byli przeznaczani do natychmiastowej eksterminacji.
Generalny Plan Wschodni	Plan, który realizował teorię przestrzeni życiowej. Zakładał wymordowanie lub wysiedlenie ludności słowiańskiej, z obszarów Polski, Ukrainy, Białorusi i Rosji, za Ural. Nieliczne grupy ludności miały zostać poddane germanizacji.

Ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej	Plan całkowitej eksterminacji ludności żydowskiej, uchwalony na konferencji w Wannsee 20.01.1942 r.
Eksterminacja	Wyniszczenie lub masowa zagłada określonych grup ludności z powodów politycznych lub religijnych.
Holocaust	Zagłada ok. 6 mln Żydów podczas II wojny światowej.
Szoah	Hebr. „całkowita zagłada” – żydowskie określenie holocaustu.
„Żegota”	Rada Pomocy Żydom. Działała w ramach Polskiego Państwa Podziemnego.
Getto	Odizolowana część miasta, przeznaczona dla zamieszkania mniejszości narodowej, etnicznej, kulturowej bądź religijnej, poza którą nie wolno tejże społeczności zamieszkiwać.
Szmalcownik	Osoba wydająca Niemcom Żydów za pieniądze podczas II wojny światowej.
Résistance	Francuski ruch oporu podczas II wojny światowej.
Kolaboracja	Współpraca z nieprzyjacielem, okupantem.
„Torch”	Kryptonim desantu wojsk alianckich w Afryce Północnej z listopada 1942
U-boot	Niemiecki okręt podwodny.
Wilcze stado	Grupa niemieckich okrętów podwodnych, która atakowała konwój.
Konwój morski	Grupa statków płynąca w kilku kolumnach, chroniona przez eskadrę okrętów wojennych, której celem jest dostarczenie broni, surowców do kraju objętego działaniami wojennymi.
Pakt Trzech	Układ między Japonią, III Rzeszą i Włochami z 27.09.1940 r. o współpracy w czasie wojny. Do Paktu Trzech przystąpiły również Węgry, Rumunia, Słowacja, Bułgaria.
„Tora! Tora! Tora!”	Kryptonim japońskiego ataku na Pearl Harbour 7.12.1941 r.
Taktyka żabich skoków	Taktyka walki wymyślona przez generała Douglasa MacArthura i wykorzystywana od 1943. Polegała ona na opanowywaniu po kolei strategicznie najważniejszych wysp na drodze do Japonii, przerywana przygotowaniem baz lotniczych i morskich na zdobytych terenach w celu zaatakowania następnego archipelagu.
Karta atlantycka	Deklaracja z 14.08.1941 r. podpisana między F.D.Rooseveltem, a W. Churchillem, która określała cele wojenne obu mocarstw i zasady, na jakich zamierzano ukształtować ład powojenny.
Wielka Trójka	Przywódcy USA, W. Brytanii i ZSRR podczas II wojny światowej, którzy podejmowali najważniejsze decyzje w ramach Wielkiej Koalicji Antyfaszystowskiej.
„Overlord”	Kryptonim desantu wojsk alianckich w Normandii 6.06.1944 r.
D-Day	Kryptonim daty lądowania wojsk alianckich w Normandii 06.06.1944 r.
„Market Garden”	Kryptonim operacji powietrzno – desantowej mającej na celu uchwycenie mostów na Renie w 1944 r.

### 3. Postacie historyczne.

Imię i nazwisko	Opis
Edward Rydz Śmigły.	Marszałek Polski. Naczelnny Wódz kampanii wrześniowej.
Stefan Starzyński	Bohaterski Prezydent Warszawy podczas kampanii wrześniowej.
mjr Henryk Sucharski	Dowódca Westerplatte.
kpt. Franciszek Dąbrowski	Zastępca dowódcy Westerplatte.
gen. Heinz Guderian	Twórca doktryny wojny błyskawicznej III Rzeszy. dowodził oddziałami pancernymi.

kpt. Władysław Raginis	Dowodził obroną bunkrów pod Wizną. Bitwa ta jest określana mianem „polskich Termopili”.
gen. Tadeusz Kutrzeba	Dowódca Armii „Poznań” – dowodził oddziałami polskimi podczas bitwy nad Bzurą. Był jej inicjatorem. Była to jedyna bitwa ofensywna kampanii wrześniowej.
gen. Tadeusz Bortnowski	Dowódca Armii „Pomorze” – dowodził oddziałami polskimi w bitwie nad Bzurą.
gen. Władysław Langner	Dowodził obroną Lwowa. Poddał miasto Sowiecom.
gen. Juliusz Rómmel	Dowodził armią „Warszawa” i bronił stolicy.
konradm. Józef Unrug	Dowodził obroną Helu, który kapitulował 2.10.1939 r. Popełnił samobójstwo by nie oddać się w ręce wroga.
gen. Franciszek Kleeberg	Dowódca SGO „Polesie”, która stoczyła ostatnią bitwę kampanii wrześniowej – bitwę pod Kockiem (2-5.09.1939 r.). Wydał ostatni rozkaz kampanii wrześniowej.
Marszałek Carl Gustaw Mannerheim	Głównodowodzący armią fińską podczas wojny zimowej.
Vidkun Quisling	Stał na czele faszystów norweskich. Przejął władzę w Norwegii po opanowaniu kraju przez Niemców.
Marszałek Philippe Petain	Marszałek francuski, który stanął na czele rządu francuskiego podczas kampanii francuskiej. podpisał kapitulację Francji i zgodził się na utworzenie rządu Vichy. Stanął na jego czele.
Gen. Charles de Gaulle	Dowódca oddziałów francuskich na emigracji. Stał na czele Komitetu Wolnych Francuzów.
Winston Churchill	Premier Wielkiej Brytanii podczas II wojny światowej.
gen. Hermann Göring	Dowódca Luftwaffe
Józef Stalin	Stał na czele ZSRR 1929 – 1953.
Wiaczesław Mołotow	Minister spraw zagranicznych ZSRR podczas II wojny światowej.
gen. Gieorgij Żukow	Dowódca radziecki. Twórca udanej kontrofensywy pod Moskwą w grudniu 1941 r.
feldmarszałek Friedrich Paulus	Dowódca VI Armii niemieckiej, która walczyła o Stalingrad 1942/1943. Skapitulował 2 lutego 1943 r.
Adolf Eichmann	Zbrodniarz nazistowski. Główny koordynator i wykonawca planu ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej.
Julian Grobelny	Członek polskiego podziemia, który stał na czele Rady Pomocy Żydom.
Władysław Bartoszewski	Polski polityk w czasach III RP. Więzień obozu Auschwitz, członek Rady Pomocy Żydom podczas II wojny światowej.
Jan Karski	Kurier Polskiego Państwa Podziemnego, który sporządził i dostarczył na Zachód raport na temat Holocaustu wraz z mikrofilmami.
Irena Sendlerowa	Kierowniczka referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom, która podczas II wojny światowej kierowała akcją ratowania dzieci z getta żydowskiego.
Josip Broz – Tito	Komunista jugosłowiański, który dowodził partyzantką jugosłowiańską podczas II wojny światowej.
Erwin Rommel	Generał niemiecki. „Lis pustyni”, dowódca Africa Korps – korpusu niemieckiego w Afryce.
Bernard Montgomery	Brytyjski generał, dowódca wojsk brytyjskich walczących w Afryce, m.in. pod El – Alamejn.
Dwight David Eisenhower	Generał amerykański, który dowodził wojskami alianckimi w Afryce podczas operacji „Torch”.
Karl Dönitz	Admirał niemiecki, głównodowodzący flotą podwodną, a później całą Kriegsmarine.
Isoroku Yamamoto	Admirał japoński, główny autor japońskich planów wojennych.

	Znakomity strateg.
Hirohito	Cesarz Japonii podczas II wojny światowej.
Franklin Delano Roosevelt	Amerykański prezydent w latach 1933 – 1945.
Pietro Badoglio	Marszałek włoski, który stanął na czele rządu po odsunięciu Mussoliniego od władzy w lipcu 1943 r.
Alfred Jodl	Generał niemiecki, który podpisał w Reims akt bezwarunkowej kapitulacji niemieckich sił zbrojnych 7.05.1945 r.
Wilhelm Keitel	Feldmarszałek niemiecki, który 8.05.1945 roku podpisał w Berlinie akt bezwarunkowej kapitulacji niemieckich sił zbrojnych.
Douglas MacArthur	Generał amerykański dowodzący aliantami w wojnie na Pacyfiku. Autor taktyki żabich skoków.
Chester Nimitz	Amerykański admirał, który dowodził flotą amerykańską na Pacyfiku podczas II w. św.
Harry Truman	Prezydent USA od kwietnia 1945 r.

#### 4. Zadania na mapie. Uczeń:

- wskazuje na mapie najważniejsze bitwy kampanii wrześniowej,
- wskazuje państwa alianckie i państwa osi,
- wskazuje miejscowości, w których utworzono obozy koncentracyjne,
- zaznacza państwa zajęte przez III Rzeszę, Włochy i ZSRR w latach 1939 – 1941 .

#### 5. Oprócz tego uczeń powinien umieć:

- ocenić konsekwencje zawarcia paktu Ribbentrop – Mołotow, znać postanowienia pierwszego i drugiego paktu Ribbentrop – Mołotow i umieć wskazać je na mapie.
- sytuować w czasie i przestrzeni etapy i fronty II wojny światowej** – oznacza to, że uczeń potrafi wskazać na mapie główne wydarzenia II wojny światowej, potrafi ułożyć wydarzenia w kolejności chronologicznej, wie co się działo w którym roku na frontach II wojny, potrafi wymienić najważniejsze bitwy każdego frontu
- przedstawić przyczyny i skutki Holocaustu; omówić politykę niemiecką wobec Żydów podczas II wojny; scharakteryzować postawy społeczeństwa wobec Holocaustu;
- przedstawić politykę Niemców wobec ludności podbitej na Zachodzie Europy i w Europie Środkowo – Wschodniej; umieć wskazać różnice;
- opisać przykłady oporu ludności żydowskiej,
- opisać przykłady kolaboracji oraz oporu przeciw niemieckiemu okupantowi,
- przedstawić okoliczności powstania koalicji antyfaszystowskiej,
- porównać postanowienia konferencji w Teheranie i Jałcie